

ගව රෝග සඳහා හාටිත වන කෙම් කුම (උප්පාවල උඩයාරේ වෙද පරම්පරාව අසුරෙන්)

දේශානි එම්.කේ.එස්.¹, නොරත් එම්.කේ.එස්.² සහ පූජ්පකුමාර වී.එම්.එම්.³

¹අධ්‍යාපන පියා, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව

²පූජ්පකුමාර අධ්‍යයනාංශය, රජරට විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව

³ඉංග්‍රීසි අධ්‍යයනාංශය, රජරට විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව

sandunideshani2000@gmail.com

සාරසංක්ෂේපය

අතිනයේ බහුලව පැවති ගව වෙදකම හා බැඳී කෙම් කුම කොනෙක් දුරට වර්තමාන සමාජය හා බද්ධ වී තිබේද යන්න පර්යේෂණයේ අරමුණයි. සම්මුඛ සාකච්ඡා මගින් දත්ත රස්ක් කරන ලදී. ගවයන්ට වැළදෙන රෝග බොහෝමයක්ම මිනිසාට වැළදෙන රෝග හා සමාන වේ. ගවරෝග 4448ක් සම්පූද්‍යික ගව වෙදකමේදී හඳුනාගත හැක. කන්නාලි, වෙළුපු අඩ්ප්පන්, අන්නලව්වී මෙම රෝග අතර ප්‍රධාන වේ. රෝග විනිශ්චය දීව, ඇස්, මූත්‍ර, ගොම ඇසුරින් සිදු කරයි. ප්‍රතිකාරවලට පෙර ගොපල යකාගෙන් ආරක්ෂා වීමට නික අත්තක් ගෙන ගවයාගේ හිසේ සිට පාදාන්තය දක්වා පිරිමැද 'මිං නමෝ' ශ්‍රී මූත්‍ර නමෝ 'සිංහා මූත්‍ර' ලෙස මන්ත්‍රයක් මතුරා, කිසිවෙතු හා කතා නොකර ඔෂාෂධ පොවයි. කපුවන්ගෙන් ඇති වන තුවාලවලට අත් මැතිරීම හා අඛ මැතිරීම සිදු කරයි. මූත්‍ර මාර්ගය අසල පැණුවන් සැදුණුවිට අඛ ස්විල්පයක් ගෙන බුදුන් සිහි කර, එකසිය අව වාරයක් නව ගුණ කියා, කතා නොකර ලිපට දමා, දින තුනක් එම අලු ලිපෙන් ඉවත් නොතිරීම සිදු කරයි. පැණු කැවිලි සඳහා රාත්‍රියක නිර්වස්තුව විතුරට බැසි, කතා නොකර ගොස් පළමුව පැශැගන ඕනෑම දෙයක් රැගෙන පැමිණ තුවාලයට තෙවරක් තවිවු කිරීමෙන් පැණුවන් වැවේ. කටුවා කැමේ රෝගයට කහ දියරයේ පොගවා ගත් තුළක් ඒ සඳහා නියමිත මන්ත්‍රය සත් වරක් මතුරා, ගැට හතක් ගසා, තුළ විලිගයේ තුවාලයට ඉහළින් බදිනු ලබයි. දකුණු ඇසේ රත්‍ය සඳහා කැකිරී ඇට, සමදරා ඇට කොමාරකා ඉස්මෙන් අභිරා වම් කුරයේ ගැම එම රෝගයට ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙම් කුමයයි. පැටියා වැදු දෙනගේ කිරී වැඩි වීමට වැදුමහ මවට කැමේ නොදී ගෝනි කැබැලේකින් ඔතා කිරී ගසක එල්ලීම සිදු කරයි. ගවයාගේ අස්ථී බිඳීමකදී ඉරිදා කපුවා හැඳීමට පෙර බෙලි පටිවාවලින් සැදු ලැණුවක් තල්ලේ ගැවෙන්න බැඳු, වරු තුනක් ඇල්ලීමෙන් වැළකි සිටීමෙන් අස්ථී යථා තත්ත්වයට පත් කර ගත හැකිය. ගව සම්පත ආරක්ෂා කිරීමට වර්තමානයේදීත් කෙම් කුම අනුගමනය කරන බව නිගමනය කළ හැක.

ප්‍රමුඛ පද: ගව රෝග, කෙම් කුම, රෝග, තුවාල, කතා නොකර